

Verordening van provinciale staten van Utrecht van 31 maart 2008, 2008int217674 tot subsidiëring van kleinschalige woonvormen voor mensen met dementie
(Subsidieverordening kleinschalig wonen voor mensen met dementie Provincie Utrecht)

Provinciale staten van Utrecht;

Gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van 12 februari 2008, nr. 2008int217572

Gelet op de artikelen 143 en 145 van de Provinciewet:

Overwegende dat:

Provinciale staten het wenselijk achten om activiteiten die leiden tot de totstandkoming en spreiding van kleinschalige woonvormen voor mensen met dementie te stimuleren;

Besluiten vast te stellen de volgende verordening:

HOOFDSTUK 1   ALGEMEEN

Artikel 1   Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. gedeputeerde staten: gedeputeerde staten van Utrecht;
- b. kleinschalige woonvorm: een woonvoorziening voor maximaal 36 mensen met dementie, die in groepen van maximaal 8 personen samenleven en waar kwalitatief verantwoorde zorg en ondersteuning geleverd wordt;
- c. zorgaanbieder: instelling als bedoeld in de Wet toelating zorginstellingen;
- d. samenwerkingsverband: samenwerking tussen personen en instellingen, tussen personen of tussen instellingen;
- e project: geheel van activiteiten zoals vastgelegd in het bij de subsidie-aanvraag ingediende projectplan.

Artikel 2   Algemene subsidieverordening provincie Utrecht 1998

De Algemene subsidieverordening provincie Utrecht 1998 is van toepassing.

Artikel 3   Subsidie-ontvanger

Subsidie kan worden verstrekt aan:

- a. een rechtspersoon;
- b. een samenwerkingsverband.

Artikel 4   Activiteiten

1. Gedeputeerde staten kunnen subsidie verstrekken voor een project waarbij in de provincie Utrecht een kleinschalige woonvorm tot stand wordt gebracht.

2. Een project als bedoeld in het eerste lid voldoet zoveel mogelijk aan de volgende eisen:
  - a. er is een locatie waar de kleinschalige woonvorm tot stand wordt gebracht;
  - b. in de kleinschalige woonvorm wordt kwalitatief verantwoorde zorg en ondersteuning geleverd;
  - b. de begroting (financiering) van het project is na dan wel op zeer korte termijn na de subsidieverlening sluitend;
  - c. de gemeente waarin de kleinschalige woonvorm tot stand wordt gebracht stemt in met het project;
  - d. de woonvorm is betaalbaar voor mensen met een laag inkomen: voor zover in de woonvorm te verhuren woonruimtes worden gerealiseerd, voldoet per woonvorm tenminste de helft van de te realiseren woonruimtes aan de eisen van de wet op de huurtoeslag om voor huurtoeslag in aanmerking te kunnen komen.
  - e. er ligt een duidelijke visie aan het project ten grondslag waaruit blijkt op welke wijze invulling wordt gegeven aan het begrip kleinschalig wonen;
  - f. het project start binnen een jaar na de aanvraag om subsidie;
  - g. het project is uiterlijk drie jaar na de aanvraag om subsidie afgerond.
3. Indien de subsidie-aanvrager zelf geen zorg levert gaat de subsidie-aanvrager een samenwerkingsverband aan met een zorgaanbieder.

Artikel 5   Hoogte subsidie

1. De subsidie bedraagt ten hoogste € 100.000,- per project.

Artikel 6   Subsidiabele kosten

1. Tot de subsidiabele kosten behoren de eenmalige kosten van de ontwikkeling en realisatie van de kleinschalige woonvorm. Tot deze kosten behoren in ieder geval:
  - a. kosten voor projectleiding van het project;
  - b. kosten van externe advisering bij het project;
  - c. kosten voor organisatie-ontwikkeling en personeelsbeleid;
  - d. opleidingskosten van het personeel.
2. Tot de subsidiabele kosten behoren in ieder geval niet de exploitatiekosten van de kleinschalige woonvorm.

Artikel 7   Subsidieplafond

1. Het subsidieplafond bedraagt voor het jaar 2008 € 700.000. Indien gedeputeerde staten toepassing geven aan het bepaalde in artikel 8, eerste lid, kunnen zij voor die nieuwe termijn dan wel nieuwe termijnen een subsidieplafond dan wel subsidieplafonds vaststellen.
2. Indien door verstrekking van de subsidie het subsidieplafond zou worden overschreden, vindt de verdeling van het beschikbare subsidiebedrag plaats op basis van de volgende criteria en bijbehorende wegingsfactoren:
  - a. afwezigheid van zorg gedurende 24 uur per dag voor mensen met dementie in de gemeente waar het project wordt uitgevoerd (wegingsfactor:30);
  - b. afwezigheid van een kleinschalige woonvorm voor mensen met dementie in de gemeente waar het project wordt uitgevoerd (wegingsfactor: 15);
  - c. de behoefte aan (een grotere) capaciteit voor zorg gedurende 24 uur per dag voor mensen met dementie in de gemeente waar het project wordt uitgevoerd (wegingsfactor: 20);
  - d. de mate waarin het project bijdraagt aan de uitbreiding van de capaciteit van zorg gedurende 24 uur per dag voor mensen met dementie (wegingsfactor:15);

- e. de mate waarin het project bijdraagt aan de mate van spreiding van kleinschalige woonvormen binnen de provincie Utrecht (wegingsfactor: 15);
- f. de kwaliteit van het ingediende projectplan: de mate waarin het project voldoet aan de eisen, bedoeld in artikel 4, tweede lid (wegingsfactor: 15);
- g. spreiding van projecten over verschillende subsidie-aanvragers (wegingsfactor: 20).

HOOFDSTUK 2   DE AANVRAAG OM SUBSIDIE

Artikel 8   De aanvraag om subsidie

1. De aanvraag om subsidie voor 2008 wordt door middel van een aanvraagformulier ingediend voor 1 september 2008. Gedeputeerde staten kunnen na 1 september 2008 een nieuwe termijn dan wel nieuwe termijnen voor het indienen van een aanvraag om subsidie vaststellen.
2. Bij de aanvraag worden, in afwijking van artikel 10, tweede lid, van de Algemene subsidieverordening provincie Utrecht 1998, in ieder geval de volgende gegevens verstrekt:
  - a. een projectplan met daarin een beschrijving van aard en omvang van de activiteiten, een begroting van inkomsten en uitgaven, het beoogd resultaat;
  - b. een visiedocument waaruit blijkt op welke wijze invulling wordt gegeven aan het begrip kleinschalig wonen;
  - c. een schriftelijke verklaring van de gemeente waar het project wordt uitgevoerd waarin is aangegeven dat de gemeente instemt met het project.
3. Indien de subsidie-aanvrager zelf geen zorg levert wordt bij de aanvraag, in aanvulling op het tweede lid, het bewijs van een samenwerkingsverband met een zorgaanbieder verstrekt.
4. In het visiedocument, als bedoeld in het tweede lid, onderdeel b, wordt aangegeven wat de visie is van de subsidie-aanvrager ten aanzien van de volgende aspecten met betrekking tot de kleinschalige woonvorm:
  - a. de zorg sluit aan bij de behoefte van de bewoner;
  - b. de zorg is georganiseerd als een huishouden;
  - c. bewoners kunnen er in principe blijven tot aan hun dood;
  - d. er is een vast team van medewerkers waardoor medewerkers en bewoners elkaar goed kennen;
  - e. bewoners, familie en team bepalen samen de dagelijkse gang van zaken;
  - f. het team is in staat een huiselijke sfeer voor de bewoners te creëren;
  - g. bewoners kunnen hun eigen dagritme bepalen;
  - h. bewoners kunnen zoveel mogelijk zelf hun woning inrichten;
  - i. de bewoners kunnen in de woning zelf koken.

Artikel 9   Weigeringsgronden

1. De subsidie wordt in ieder geval geweigerd indien:
  - a. met het project is begonnen voor de dag waarop de aanvraag om subsidie is ingediend;
  - b. de kleinschalige woonvorm binnen een grote instelling wordt gerealiseerd (meer dan 36 plaatsen).
2. De subsidie kan worden geweigerd indien het project niet voldoende bijdraagt aan de totstandkoming en spreiding van kleinschalige woonvormen voor mensen met dementie in de provincie Utrecht.

Artikel 10   Verplichtingen subsidie-ontvanger

1. Door middel van een door gedeputeerde staten vast te stellen formulier, overlegt de subsidie-ontvanger elk jaar in december een korte rapportage over de voortgang van het project.
2. Het project start binnen een jaar na de dag van verzending van de beschikking tot subsidieverlening.
3. Het project is uiterlijk na drie jaar na de dag van verzending van de beschikking tot subsidieverlening afgerond.
4. Bij de uitvoering van het project en in publicaties over het project wordt vermeld dat het project (mede) is gefinancierd door de provincie Utrecht.

HOOFDSTUK 3   VASTSTELLING SUBSIDIE

Artikel 11   De aanvraag om vaststelling van de subsidie

1. In afwijking van artikel 16 van de Algemene subsidieverordening provincie Utrecht 1998 wordt de aanvraag om vaststelling van de subsidie ingediend binnen drie maanden na afronding van het project, en in ieder geval uiterlijk binnen drie jaar na de dag van verzending van de beschikking tot subsidieverlening.
2. Bij de aanvraag om vaststelling van de subsidie worden in ieder geval de volgende gegevens verstrekt: een rapportage van het project, met daarin een overzicht van de activiteiten, de resultaten en kosten van het project en de verschillen ten opzichte van het projectplan dat is overgelegd bij de aanvraag om subsidie.

Artikel 12   Beslistermijn

1. Gedeputeerde staten beslissen binnen 8 weken op de aanvraag om vaststelling van de subsidie.
2. Gedeputeerde staten kunnen de beslistermijn, bedoeld in het eerste lid, met 8 weken verlengen.

HOOFDSTUK 4   OVERIGE EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 13   Voorschotverlening

Gedeputeerde staten kunnen een voorschot tot maximaal 50 % van het subsidiebedrag verlenen.

Artikel 14   Hardheidsclausule

Gedeputeerde staten kunnen de artikelen 4 en 6 buiten toepassing laten of daarvan afwijken, voor zover toepassing gelet op het belang van de uitbreiding en spreiding van het aantal kleinschalige woonvoorzieningen voor mensen met dementie, zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.

Artikel 15 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Provinciaal blad waarin zij wordt geplaatst.

Artikel 16 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Subsidieverordening kleinschalig wonen voor mensen met dementie Provincie Utrecht.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 31 maart 2008.

Voorzitter,

Griffier,

Toelichting bij de verordening van provinciale staten van Utrecht van (datum) (nummer) tot subsidiëring van kleinschalige woonvormen voor mensen met dementie

Achtergrond

Deze regeling beoogt de realisatie van kleinschalige woonvormen voor mensen met dementie te stimuleren. De regeling maakt deel uit van het Stimuleringsprogramma Kleinschalig wonen voor mensen met dementie en het programma Wel thuis!.

De provincie streeft er om een aantal redenen naar om de benodigde capaciteit aan verpleeghuisplaatsen vooral via kleinschalige woonvormen uit te breiden:

- spreiding. Kleinschalig bouwen betekent dat er in meer gemeenten en wijken 24-uurszorg voor mensen met dementie mogelijk wordt. Ouderen kunnen daardoor dichterbij hun vertrouwde omgeving opgevangen worden. Ook voor hun mantelzorgers is dit belangrijk.
- diversiteit en keuze. Er is al veel grootschalige capaciteit. Het uitbreiden van kleinschalige capaciteit vergroot de diversiteit van en keuze tussen het aanbod en draagt bij aan een betere balans tussen grootschalige en kleinschalige capaciteit.
- uitbreiding van capaciteit. Op basis van analyses van de provincie Utrecht blijkt dat er in de komende jaren in de provincie Utrecht een groot tekort ontstaat aan 24-uurszorg voor mensen met dementie. ('Dementie in de provincie Utrecht', maart 2007)
- kwaliteit. Een kleinschalige woonvorm biedt betere mogelijkheden voor mensen met dementie om een zo huiselijk mogelijk leven te leiden.

Met de regeling wil de provincie stimuleren dat meer initiatieven genomen worden voor kleinschalig wonen en initiatiefnemers eerder kiezen voor het tot stand brengen van kleinschalige dan grootschalige woonvormen. Het gaat om een meerjarig stimuleringsprogramma. Deze subsidieregeling kan wel jaarlijks worden aangepast

De regeling voorziet in de mogelijkheid subsidie te verstrekken voor het tot stand brengen van een kleinschalige woonvorm.

De subsidie wordt verstrekt in de vorm van een eenmalige financiële bijdrage en is bedoeld als stimuleringsbijdrage. De overige kosten dienen door de initiatiefnemer(s) gefinancierd en/of georganiseerd te worden.

Projecten waarbij in de provincie een kleinschalige woonvorm tot stand wordt gebracht voor mensen met dementie, komen in aanmerking voor een subsidie van maximaal 100.000 euro

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

- *Kleinschalige woonvorm*. Bij een kleinschalige woonvorm voor mensen met dementie gaat het om meer dan alleen het aantal mensen dat in een woonvorm woont. Centraal staat dat mensen een zo huiselijk mogelijk leven kunnen leiden; er wordt zoveel mogelijk een gewoon huishouden gevoerd en de omgeving en inrichting van de woonvorm is zoveel mogelijk gelijk aan een gewoon huis. De bewoner mag in principe in het huis blijven tot aan de dood. Kleinschalig wonen kan op diverse manieren invulling krijgen. De provincie wil daarom geen verdere richtlijnen voorschrijven. Om deze reden is er voor gekozen een kleinschalige woonvorm globaal te definiëren als een woonvoorziening voor maximaal 36 mensen met dementie, die in groepen van maximaal 8 personen samenleven. Vanzelfsprekend moet kunnen worden gewaarborgd dat in de woonvorm kwalitatief verantwoorde zorg en ondersteuning geleverd wordt. Daarom moet er samenwerking zijn met een zorgaanbieder die voldoet aan de wettelijke eisen. De Kwaliteitswet zorginstellingen omschrijft verantwoorde zorg als volgt: “Onder verantwoorde zorg wordt verstaan zorg van goed niveau, die in ieder geval doeltreffend, doelmatig en patiëntgericht wordt verleend en die afgestemd is op de reële behoefte van de patiënt.”

- *Zorgaanbieder*: Zorginstellingen die zorg willen aanbieden die op grond van de Zorgverzekeringswet of AWBZ voor vergoeding in aanmerking komt, hebben een toelating nodig. Daarmee kan worden nagegaan of de instelling aan bepaalde eisen voldoet.

- *project*: in deze subsidieregeling wordt ‘project’ afgebakend tot die activiteiten die worden uitgevoerd met de subsidie van de provincie Utrecht en die worden aangewend om de ontwikkeling en realisatie van een kleinschalige woonvorm mogelijk te maken. Het kan daarbij gaan om een groot scala aan activiteiten. De provincie Utrecht wil niet voorschrijven welke activiteiten wel/niet voor subsidiëring in aanmerking komen (zie ook artikel 6). Wel wordt gevraagd om aan de hand van een globaal projectplan inzicht te geven in de activiteiten die met de inzet van de middelen van de provincie worden uitgevoerd.

Artikel 3

Bij de ontwikkeling van een kleinschalige woonvorm kunnen meerdere partijen betrokken zijn: een zorgaanbieder, een (maatschappelijk) ondernemer, een woningcorporatie, een gemeente, familie en cliënten. Het is nu nog gebruikelijk dat AWBZ (algemene wet bijzondere ziektekosten) toegelaten zorgaanbieders het initiatief nemen tot een kleinschalige woonvorm. De provincie wil ook andere partijen ondersteunen die het initiatief nemen tot de ontwikkeling van een kleinschalige woonvorm. We denken hierbij aan woningcorporaties, maatschappelijke ondernemers, cliëntinitiatieven.

Deze initiatiefnemers komen voor subsidie in aanmerking als zij een samenwerkingsverband zijn aangegaan met een toegelaten instelling die zorg gaat leveren.

Artikel 4

Tweede lid, onderdelen a, b en c

Het totstandbrengen van een kleinschalige woonvorm kan jaren in beslag nemen. Om voor subsidie in aanmerking te komen moet duidelijk en aantoonbaar zijn dat de kleinschalige woonvorm daadwerkelijk tot stand kan worden gebracht. De locatie moet bekend zijn, maar het kan bijvoorbeeld wel zijn dat nog een bestemmingsplanprocedure doorlopen moet worden. Daarnaast moet de aanvrager kunnen aantonen dat de financiering sluitend is en dat de gemeente instemt met het initiatief. Dit moet kunnen worden aangetoond met een schriftelijke verklaring. De vorm van deze schriftelijke verklaring wordt niet formeel vastgelegd: de verklaring is vormvrij.

Onderdeel d

Een kleinschalige woonvorm moet ook betaalbaar zijn voor mensen met een beperkt inkomen. Daarom is het belangrijk dat de huren in de woonvorm niet te hoog zijn. Daarom is in de regeling vastgelegd dat voor minstens 50% van de plaatsen geldt dat de huur ligt onder de maximale grens voor de huurtoeslag.

Onderdeel e (en artikel 8, derde lid)

Bij kleinschalig wonen is het een belangrijk doel dat mensen zoveel mogelijk 'gewoon' kunnen leven. Het gaat dus om meer dan alleen de groepsgrootte maar ook om de vraag hoe de ondersteuning aan mensen met dementie wordt georganiseerd. De provincie vraagt daarom om een uitgewerkte visie. Deze zal worden getoetst aan de vereisten aan kleinschalig wonen zoals die zijn gebaseerd op een rapport van het Trimbos/VUmc¹:

- aan de woonvorm ligt een visie ten grondslag die uitgaat van de behoefte van mensen met dementie
- zorg is georganiseerd zoals een huishouden
- bewoners kunnen er in principe blijven tot aan hun dood
- er is een vast team medewerkers, waardoor medewerkers en bewoners elkaar goed kennen
- bewoners, familie en team bepalen samen de dagelijkse gang van zaken
- het team creëert een huiselijke sfeer
- bewoners bepalen hun eigen dagritme, kunnen opstaan, naar het toilet gaan en naar bed gaan wanneer zij dat willen

---

¹ Kleinschalig wonen voor mensen met dementie: doen of laten? Onder redactie van Marja Depla en Selma te Boekhorst. Trimbos/VUmc, 2007

- de inrichting van de woning is zoveel mogelijk van de bewoners zelf
- er wordt in de woning zelf gekookt

Artikel 6

Voor subsidie komen alle kosten in aanmerking die nodig zijn voor de ontwikkeling en realisatie van een kleinschalige woonvorm. Omdat kleinschalig wonen nog geen gemeengoed is in Nederland kan het gaan om een adviseur of projectleider die verstand heeft van kleinschalig wonen en de initiatiefnemers kan begeleiden bij de bouw, het opzetten van de organisatie en het personeelsbeleid en subsidie voor scholing van personeel. Maar ook grondkosten, zodat de voorziening betaalbaar blijft, kosten voor extra woonoppervlakte, kosten voor domotica, bouwkosten en kosten voor zorginfrastructuur kunnen tot de subsidiabele kosten behoren.

Het moet gaan om eenmalige kosten. Exploitatiekosten komen niet in aanmerking en zijn dan ook expliciet uitgesloten.

Artikel 7

Tweede lid

Het kan voorkomen dat er meer subsidie wordt aangevraagd dan dat er beschikbaar is. Op dat moment moeten keuzes worden gemaakt en zullen de aanvragen worden beoordeeld aan de hand van vastgestelde criteria en bijhorende wegingsfactoren. In de regeling zijn de wegingsfactoren benoemd die bij de beoordeling gehanteerd zullen worden.

Omdat met deze regeling de provincie een bijdrage wil leveren aan de uitbreiding en spreiding van kleinschalige woonvormen voor mensen met dementie zijn de belangrijkste factoren:

- de beschikbaarheid /afwezigheid van zorg gedurende 24 uur per dag voor mensen met dementie in de gemeente waar het project wordt uitgevoerd;
- afwezigheid van een kleinschalige woonvorm in de betreffende gemeente;
- de vraagontwikkeling in de komende jaren op basis van demografische ontwikkelingen;
- de bijdrage van het project aan de daadwerkelijke uitbreiding van de capaciteit
- de bijdrage van het project aan de spreiding van kleinschalige woonvormen binnen de provincie;
- de kwaliteit van het ingediende projectplan;
- spreiding van projecten over verschillende subsidie-aanvragers.

Er zijn gemeenten die uit meerdere kernen bestaan. Indien aantoonbaar is dat er in een kern behoefte bestaat aan een kleinschalige woonvorm, dan komt ook die voor subsidiëring in aanmerking.

Artikel 8

De subsidie wordt verstrekt in de vorm van een eenmalige financiële bijdrage en is bedoeld als stimuleringsbijdrage. Er is beoogd een resultaatgerichte regeling te maken zonder zwaar opgetuigde administratieve procedures.

Bij het indienen van een subsidie-aanvraag moet gebruik worden gemaakt van een door gedeputeerde staten vastgesteld aanvraagformulier. Dit formulier is aan te vragen bij de Provincie Utrecht (zie ook www.provincie-utrecht.nl).

Bij de aanvraag dient ook een projectplan te worden bijgevoegd.

De aanvraag moet verder (onder andere) zijn voorzien van een visiedocument waarin de visie op kleinschalig wonen is uitgewerkt en een document waarin door de gemeente is aangegeven dat ze instemt met het initiatief (zie ook de artikelgewijze toelichting bij artikel 4).

Artikel 9

Een van de doelstellingen van deze regeling is dat er een betere spreiding van kleinschalige woonvormen komt over de provincie Utrecht. De provincie wil daarom vooral stimuleren dat kleinschalige voorzieningen worden gebouwd in dorpen en wijken waar nu nog onvoldoende kleinschalige woonvormen zijn.

Artikel 10

Het tot stand brengen van een kleinschalige woonvorm is niet altijd strak te plannen en kan lang duren. Daarom krijgen subsidieaanvragers ruim de tijd het project uit te voeren. Er moet echter wel resultaat worden geboekt. Daarom moeten subsidie-ontvangers aan de hand van een door de provincie aan te leveren format per jaar een korte voortgangsrapportage indienen en is ook een maximumtermijn opgenomen voor welke datum de aanvraag om vaststelling van de subsidie wordt ingediend.

Artikel 13

Gedeputeerde staten kunnen op aanvraag een voorschot verlenen tot maximaal 50% van het subsidiebedrag.

Artikel 14

Getracht is een doeltreffende, doelmatige en zorgvuldige subsidieregeling te maken. Echter: niet alles is te voorzien. De hardheidsclausule is gemaakt om een oplossing mogelijk te maken voor situaties waarin de regeling niet of onvoldoende voorziet..